

В брой 6-ти от м. Юни 2013 г. на в. „Православен Християнин“, вестник за духовна просвета, издание на св. Сливенска Митрополия с благословието на Негово Високопреосвещенство Йоаникий Сливенски е публикуван като уведен материал статията „Изповед и Свето Причастие“. Поради важността на разглежданите въпроси и необходимостта посланието от митрополитската катедра да достигне до миряните от всяка енория в епархията, публикуваме тук, на нашия енорийски сайт пълния непроменен текст на статията.

Начинът на живот в Църквата през XIX и XX век се оприличава на този, по който живеем ние днес. През XIX век формализацията на духовния живот е била доведена до абсурд. Четири пъти в годината задължително трябвало да се mine по схемата: постил – изповядал се – причастил се. Това било необходимо условие за благонадежност. Получавало се така, че ако постиш и се изповядваш, значи всичко е наред, ти си добросъвестен християнин и гражданин на своята страна.

Периодът на атеизма през XX век промени основно отношенията на свещеника с неговите дохони чада. В онези времена изповедта не беше начин за духовно очистване на вярващите. Може да се каже, че всъщност изповед не е имало и през последните 50 години на миналия век, когато отворените действащи храмове бяха малко. Изповедта тогава се свеждаше до това свещеникът да прочете пред група дъзрастни жени списък с грехове и разрешителните молитви преди причастие. Тази практика, разбира се, не съответстваше на евангелската идея за покаяние, на примерите за свето покаяние и на дисциплина, която реално съществува в Църквата от столетия.

Изповед и Свето Причастие

Написано от Св. Сливенска Митрополия
Вторник, 16 Юли 2013 20:08

През последните 20 години, период който е прието да наричаме църковно възраждане, започнахме постепенно да трупаме опит за развитие на енорийския живот в духа на православното християнство и учението на светите отци. Отношението на младите свещеници към изповедта е променено, но не достатъчно. Има вече много литература за поста, изповедта и причащаването. Появиха се книжки с въпроси при изповед, изброени са греховете, които задължително трябва да се изповядват преди причастие. Това обаче не е достатъчно, защото изповедта се приема от повечето християни само като пропуск до светото Причастие. И това е всичко.

Преди християнинът да отиде при изповедника, прочита от книжката греховете и всичко еспокойно и надеждно. С увереност може да твърди, че се причащава по правилата. Практикувана по този начин, нашата изповед вече престава да бъде изповед, а само изброяване на написани в книжката грехове, които не правят човека нито по-добър, нито по-лош. Такава изповед е истинска пречка за духовния растеж и тя със сигурност няма абсолютно никакво отношение към покаянието. Нещо повече, такава изповед е капан в духовния живот. Защото подобна практика променя и отношението на човека към светото Причастие. Причастието се възприема не като среща с Христос, не като Негово лично присъствие в нашия живот. Подкрепил си се духовно и така до следващия път.

Отивайки към Чашата, ние не се страхуваме да се приближим толкова близо до Христос, не считаме това за среща, за съд над нас. Не си задаваме въпроса за това какво се случва с нас в момента на срещата с Христос. Тази среща приемаме нормално, защото сме прочели пред изповедника списъка с греховете и приемаме причастието не „за съд и осъждане“, а за „изцеление на душата и тялото“ и започваме да мислим, че е пред себе си имаме едно добро лекарство. Какво лекарство, какво успокоително, когато в Чашата е самият разпнат Христос? Затова, когато пристъпваме към Чашата, не трябва да ни обхваща спокойствие, а трепет, тревога, страх.

Духовният живот на християнина в своята същност се формира по един и същ начин. Това е търсенето и намирането на Христос, това е нашият живот по Евангелието. Това е молитвата на човека, неговият разговор с Бога. А покаянието не е процес от неделя до неделя, то продължава през целия живот. Пътят на човека е да върви след Христа. И когато действително върви по този път, в един момент човек вижда в себе си нещо, което по-рано не забелязвал. Това, което светлината на Христовата любов е открила в него, осветявайки непознати ъгълчета в душата му, го изпълва с ужас. Тогава се случва истинското покаяние, тогава е необходима изповед като знак за това, че човек се стреми към Бога. Вместо това в последно време се забелязва, че ние, християните, се

Изповед и Свето Причастие

Написано от Св. Сливенска Митрополия
Вторник, 16 Юли 2013 20:08

движим в кръг, за който стана дума по-горе. Живеем от пост до пост, от изповед до изповед, от Причастие до Причастие, без да се замисляме дали наистина се променяме за добро. След такава непълна изповед свещеникът скъсва хартиятата с изброените грехове и следователно можем да се успокоим, а след седмица или две да донесем нова хартиятата със същото съдържание. Има случаи, когато християните се изповядват формално, в така наречената групова изповед, с единствената цел да получат допуск за св. Причастие, като че ли тя е „входен билет“ към Причастието.

Не е възможно да има духовен живот, изповед, подготовка за св. Причастие на конвейър, по шаблон. Не бива покаянието да става по разписание, с редовна периодичност. Много християни обаче са свикнали с това и именно по този начин започват да възприемат духовния живот.

Ако обаче не се извършва и такава изповед, съществува риск към св. Причастие да пристъпят хора, които съвсем не разбират неговия смисъл. Задача на свещеника е да не допуска това. Когато формира духовния живот в енорията си, той трябва да възпитава своите енориаши, като ги учи как да се молят, как да се каят, как да се изповядват и да се причащават. В никакъв случай не трябва да допуска изповедта да се превърне в „пропуск“ към св. Причастие. Ако енорияшът почувства нужда от изповед, той ще дойде и ще сподели със свещеника тази своя нужда. И тогава той трябва да отдели за това време. А не по две-три минути, когато има голяма опашка и когато не е възможно да изслуша християнина, за да се извърши истинска изповед. След преминаване на 15-20 човека слухът на свещеника започва да не функционира нормално и когато дойде човек с душевна болка, или друг проблем, има голям риска да не бъде чул.

Християните, стоящи на опашка за изповед, след като прочетат поредния списък с грехове, мислят, че са се покаяли пред Бога. Скоро след това се питат: защо от толкова години сме в Църквата, а не обичаме да се молим, не обичаме постите, чакаме постът да свърши по-бързо, тежко ни е да четем правилото преди Причастие, не обичаме ближните си, както заповядва Спасителят, и защо всичко се повтаря от година на година, от десетилетие на десетилетие, всяка неделя – едно и също. Когато не чувстваме тежестта на греховете си, когато не чувстваме духовните си болести, когато светскитят живот ни поднася всекидневно съблазни и ниправи индиферентни към светото Причастие, само тогава подготовката за изповед не е пълна.

Духовната борба е бавен и тежък процес и който я води по правилата, само той може

Изповед и Свето Причастие

Написано от Св. Сливенска Митрополия
Вторник, 16 Юли 2013 20:08

да говори за пълна и непълна изповед.

Достойното приемане на св. Причастие ни прави смирени, търпеливи, любвеобвилни и радостни. А ако продължаваме да живеем без покаяно чувство, Причастието ще ни бъде за съд и осъждане.

в. „Православен Християнин“, вестник за духовна просвета, издание на св. Сливенска Митрополия с благословението на Негово Високопреосвещенство Йоаникий Сливенски брой 6, юни 2013